

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Est oratio, thesaurorum Dei clavis, cuius vsum nos docet mulier Chananæa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

vetur, homines, terrigenæ, & adeo obtenebrati, ut ipsum lucidissimum solem sibi præsentem non intueantur: famula vero hæc ac vile mancipium, equum sibi arripit fidei, ex quo illi descenderant, illum secant, & contento mirabilique cursu progreditur in cognitione Christi Divinitatis: cui connectit actus heroicos humilitatis, patientiæ, perseverantiæ, præsertim vero orationis: actus tam singulares, ut eos Christus demitteretur, quibus cum superet, sibi subiciat, hoc denique agat, ut ipse Christus eius virtutis ac fidei sit præco, quam sic canora voce deprædicat. *O mulier magna est fides tua. Nos eam consideremus.*

§. 2. *Est oratio, thesaurorum Dei clavis, cuius usum nos docet mulier Chananea.*

Multa licet sint hæc in muliere, & admiranda, & imitanda, quod tamen in ea cæteris præeminet, illud est, quod nomen signat, quo eam describit Evangelista *Ecce mulier Chananea.* Nomen Chananea significat, negotiatricem. Phœnis est vulgare S. Scripturæ, quod in, c. 37, negotiatores vocet Chananeos ita loquitur de forti illa muliere, *Cingulum tradidit, Chananea,* quod alii legunt, *Negotiatori.* Et hoc in muliere hæc præfulsit, quod fuerit negotiatricum cum Deo. Medium commune, & generale cum Deo negotiandi, statuitur oratio. In hac autem adeo primo gradu profecerat, ut magistra cæteris Ecclesiæ litteratissimis Doctoribus præferre posse videatur. Hæren: alii, & admirantur: videtur enim quod Dominus nimis parcus ac minus fuerit effectus, respectu hominis, qui se tamē aliis animantibus ostendit adeo liberalem, illis enim omnibus abundanter, & effusa manu suppeditavit, quæ ad eorum conservacionem ac defensionem, em necessaria esse censentur. Aibus concessit alas & plumas, quibus volarent, Avium quædam arma ait unguibus, alia cornibus; dentibus alia, celeritate alia, quibus se defendentes, fugerent, conseruarent: Homini vero horum dedit nihil, nec alas ad volatum, nec ad capiendum vngues, nec in defensionem cornua, nec ad fugam velocitatem; hoc etenim subtiliter dixit Iob unico verbo, *Nudus egressus sum de utero matris meæ.* Attamen, est omnino verissimum, quod Deus nedum minime parcus fuerit homini, quinimo multo abundantius illi prouiderit de his quæ ei opus erant, quam omnibus aliis creaturis eo quod illi omnium suorum tradidit clauem thesaurorum. Quis illum vt auarum

reprehenderet Regem erga filium suum Principem, qui cum famulis suis diuitias suas dissiparet, filio vero suo harum nihil daret; daret autem ei omnium thesaurorum suorum clauem, quam semel tantum retorquens, haberet quidquid desideraret. Ita cum hominibus egit Deus. Cunctis animalibus sua singulis dona dispertit. *Aperis tu manum tuam, & implebis omnia animalia benedictionibus.* Quæ pulchritudo pauoni? quæ vngues leoni? quæ fortitudo tigridi? quæ proboscis elephantis? quod cornu Rhinocerotis? quæ crania equo? quæ ceruo celeritas? quæ sanitas coruo? quæ ala aquilæ? quæ plumæ aui- bus? quæ ouibus lana? Homini horum nihil, con- ferior; verumtamen dedit illi, ait D. Angu. cl. temp. a uem vniuersalem omnium gazarum, quas Deus possidet, quæ est hæc clavis? Oratio, quæ nihil aliud est, quam certa clavis cæli vbi Dei thesau- ri conclusi reseruantur.

Hoc ipsum Deus homini primitus exposuit, quando, statim a peccato commisso, & Adam summis miseris obruto, mulieri prædixit, *Multiplicabo arummas tuas, & conceptus tuos, in dolore paries filios, & sub viri potestate eris.* Quid igitur Domine Deus, an nullum ei superest remedium Itane mulierem omni destitutam solatio deferes? Nequaquam, quod ergo ei paras remedium? *Ad virum tuum conuersio tua.* Ita legitur multi, (assegit D. Hieron. a) & legit D. Chrysost. b & Cypr. e id quod nostra vulgata lectio habet: *Sub viri potestate eris.* Nuda es o mulier omni bono, ecce tibi præparo remedium vniuersale, hoc autem pono in eo quod oculos tuos ad virum tuum conuertas, quacumque te videris pestilenti- calamitate. *Ad virum tuum conuersio tua.* Sed qua ratione Domine Deus illam tribulationibus leuabit, qui non minus quam illa, tribulationibus arctatur condemnatur? Voluit exponere remedium, quod per hoc homini concedit suis omnibus tribulationibus, ac necessitatibus subleuandis peræcommo- dum Sponsus noster, Deus est. Assignare remedium vniuersale cunctis calamitatibus vniuersis, mulieri, vt suos ad sponsum conuertat oculos, quasi figurabat, quod illud ipsum erat, quod homini parabat quibus- cumque suis arummas aptissimum, nimirum, si oculos suos sursum ad Deum dirigat, dica que- cum Davide, *Ad te leuauit oculos meos, qui habitas in caelis.* Oratio est (inquit D. Damascenus, apud D. Thom. a) *Eluatio mentis in Deum.* Hæc est (auctore D. Augustino b) clavis arcarum Dei, clavis cælorum. Quam eleganter hoc dixit D. Jacob. *Elias homo erat, similis nobis passibilis*

Ps. 144. 166

Se. 220. de

Gen. 3. 16

a Lib. de tradition. Hebræis

b Hom. in Gen.

c Li. de disc. cap. 8. habitus.

Est. 122. 19

D. Damasc.

loc. 1. 17

Oratio

Oratione oravit, ut non miseret. Aperiebat & claudebat pro libitu cistas illas coelites, hac utens clavis supereminenti. Hoc Christus nos docuit, quando, ut nos ab omni eximeret cura, & sollicitudine, quibus ob quotidianas angustiamur necessitates, & quid nobis sit agendum, ignovimus dum nobis deficit corporis valetudo, quies, opes, panis, veltis, & nos a Deo omnium indigos & derelictos arbitramur. Non te frangat ista res, ne queraris (ait Dominus) ecce enim omnium thesaurorum Dei clavis in manu tua, conatorque eam, & aperti, *Quicumque orantes petitis credite quia accipietis, & evenient vobis.* Ad votum omnibus abunde munusculum ac instructum eduxit Dominus populum de Ægyptiaca servitute: licet a deo omnis alimentum indigum, ut non nisi parum farinae secum detulerit. Virorum erat numerus sexcenta milia, exceptis mulieribus, parvulis ac Senioribus, quorum erat numerus sine numero. *Sexcenta milia pedum.* Num ergo tantæ præcipis multitudini, iter aggrediarum tam largum, sterile, instructuosum, ditutum, sine vlla provisione, cum & in terram tendat adeo iniquosam, ut illi ad potum deficiat frigida? Ne timueris, illi aliquid defuturum: hanc enim illi dedi clauem, & dixi: *Dilata os tuum, & implebo illud.* Dum necessitate premeris, hanc sume clauem orationis, hac aperi, pete, & quidquid petieris, im petrabis. Si, ut aperiat mare medium, iter solidum sicumque gressibus tuis præbeat, Si, ut tibi de petra prosiliat aqua crystallina: si, ut tibi cibus depluat de sideribus, manibus pistis Angelorum: si, ut tibi ventus adducat coturnices ad luxum, si, ut sol cursum contineat, quo dies tibi pro voto proceletur, & absolvas negotia, quæ prætendis, si, ut Jordanis fluxum suum suspendat, quo liber transgrediaris; *Petite, & accipietis, pulsate, & aperietur vobis.* *Dilata os tuum.* Hinc intelligamus, quod dicit S. Textus.

Mat. 11. 49.

Num. 11. 31.

Ps. 80. 11.

Exo. 13. 18. 19.

I. Qui istud: considerando enim S. Scripturam Quæ ar-

ma nec lanceas, nec gladios, nec balistas, nec thomasecum rases æreos, nec vllum bellentem apparatus seculerint cum devexerunt, sed nec quidem poterunt: ex Ægypto quippe tumultu discesserunt, ut nec in eibi quidquam nisi parum farinae, rem nullius momenti poterint conferre, & vix valuerint vestrum la. cinulas colligare?

Et hoc quidem verum est (inquit Orig.) quod secum arma non exulerint: ar illos Deus armatos eduxit: eo quod illos armis munitur orationis, quæ tam est uniuersalis, ut ea sola possit

plura, quam omnia arma defensiuæ & offensiuæ. Quod optime Rex B. ilac intellexit, dum vidit Dei populum (inquit Orig.) fines suos accedentem, tanto ex hoc horrore percussus si it, ut penne animos deiecerit, militare cogit concilium, tumorem suum ac paruos exposuit animos & dicit: *irantur omnes: qui & Regi.* Quid tibi timetis, o Rex potentissime, regno tuo securus, muris tuis, propugnaculis armisque præmunitus: quid populum hunc tuum reformidas? Non inermis proedit hic populus: talia enim deserunt arma, quibus resistat non est quæ sint (amabo) hæc arma? Oratio illis hoc Rex exposuit, dum populum Dei comparat boui, qui in si petiori oris parte dentibus caeret, quibus herbas consistinat: ac vero Deus eius linguæ talem indidit fortitudinem, ut ea sola cunctas disceperet herbas etiam fortissimas. *Ita d. lebit hic populus, omnes qui in nostris finibus commorantur.* *Num. 22. 34. sicut vos herbas, & sicut ad radices ea pere.* Saperet contemplabatur Rex, quod licet Deus populum hunc eduxisset lanceis, gladiis, loriceis, & ceteris mem illi tamen fortissima dedisset arma, ceterum orationem, & tantum in lingua eius robur ac vires straxisset, ut orando, quidquid vellet impetraret. Ac p. omne dixit: *Populus hie tantis pollet viribus mouendis linguam, ut non sit qui illi resistat, sicut nec bouis linguæ vlla resistere herba posse videntur.* Et hæc est (ait Orig.) plurimum Doctorum sententia.

Quæ arma tam uniuersalia, tam fortia, tam offensiuæ, ut nullus sit inimicus, quem hæc arma non superent, nullus scelus, quem non retundant fortiora. Tantum eleuat manus suas Moyses orando, & ecce tota languescit Amalecitarum fortitudo. Extollit Dei populus in cœlum voces, & ecce muti corrunt lericunt hini. Vnico oris sui verbo, ignem de cœlo detrahit Elias, in suorum contemptorum supplicium. Sola oratione contriuit pessima Elther impiissimas Amari machinationes, quibus Dei populum perdere moliebat. Alia nulla deposeit armam ludith vidua, mulier infirma, contra omnium copiosissimum, quos sol vidit, exercitum Holofernis: quando eum expugnatura descendit, rogante eam Summo Sacerdote, totoque Bethulie populo, quæ sibi vellet arma comparari, respondit: *Nihil aliud fiat, nisi oratio pro me, ad Dominum Deum nostrum.* Quod & ipsum Summus Sacerdos Elzach m intellexit, quando populus Dei quid primum ageret aut vltimum, amaro confternatus ignoraret: hoc unum in eorum defensionem, libes statemque persuasit, scilicet oratio.

Num. 22. 34.

Oratio, ut ma optima.

Ind. 33

